

Siunnersuut una: Naalackersuisut danskit naalagaaffiannik kiisalu danskit soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiinik Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfirmik aningaasaateqarfiliortoqarnissaa namminersorlutik oqartussanut soqutiginaateqarnera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut. Aningaasaateqarfiliortoqarnissap anguniangarivaa siunissami inuussutissarsiornikkut suliassanut, ilaatigut aatsitassarsiornikkut, takornariaqarnermut, aalisarnermut, ataqatigiinnermullu aaqqissuussinermi suliassanut avataaniik aningaasaliisalernissaq.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Liberalisme tunngaveqaralarpoq kiffaanngissuseqarnissaq, taamaakkaluartorli Demokraatit sinnerlugit Inatsisartuni Ilaasortap Justus Hansenip uani oqallisissiamini nunatta qungasikkut pituttoqqanera siunnersuummini sakkortusarniarsaraa, ila tupinnaraluttuaq. Taama Partii Naleqqamiit oqallinnissamut siunnersuummut aallarniuteqarusuppugut.

Partii Naleqqamiit ilimagisinnaavarput sukumiilluinnartumik ujaasersuaarutta arlaatigut siunertaanut naapertuuttumik isumaqatigiissinnaagunarluta. Partii Naleqqamiimmi pingaartipparput namminerisatsinnik aningaasaqarnikkut nunatsinni sektoreqalernissarput massakkutuut aningaasat nunatsinni sulitinnagit kuussuartut upernaami supisutut aniatinnarunnaarlugit.

Tassami nuna sunaluunniit imminut napatilluni ingerlasoq aningaasaqarnermi sektoreqarpoq (financial sector) qulakkeerniarlugit aningaasat sapinngisaq tamaaviat nunami kaavinnissaat, tassanilu pisariaqarluinnarpoq nuna namminerisaminik:

1. Aningaaseriveqarnissaa, illuliornermi atorniartarfiit ilanngullugit (Kreditforeningit)
2. Pappialanik nalilinnik – Namminersorlutik pappialaat nalillit, peqarnissaa (Bonds imlt danskisut, obligationer)
3. Sillimmasiisarfeqarnissaa
4. Soraarnerussutisiaqarnermut aningaasaateqarfeqarnissaa

Taakkua nunatsinni tamaasa pigilersuututsigit alloriaannarata siumungaatsiaq pisseriarneq annertooq pisseriaatigissagualarparput. Tassalu nunatsinni aningaasaqarnikkut ingerlatsinitsinni qitiusumik tunngavissagut angusariaqakkat.

Soraarnerussutisianut aningaasaateqafeqareeraluarpugut - SISA, sulisartut aniingaasaataannik pilersitaq, massakkullu miliaartit aappaat sinnerlugit aningaasaateqartoq. Aningaasarpassuit taakku qularnanngittumik aningaasaqarnikkut sectoreqaleraluarutta maani aningaasarpassuit sulilersinnissaanut periarfissaqalissagualarpoq, tassami ajoraluartumik aningaasarpassuit taakku nunatta avataani annerpaamik sulitinneqarput.

Aamma soorlu qanittukku § 37 aqutugalugu sillimmasiinermut tunngasut Partii Naleqqamiit apeqquteqaatigut akineqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasalu (Air Greenland minillugu) sillimmasiinerinnarmut 90 mio. kr. pallillugit nunarput nunatta avataani sillimmasiisarfeqarfinnut aningaasartuuteqartartoq, tassa aningaasat nunatta avataanut aniatikkunnaarlugit nammineerluta maani sillimmasiisarfiliorniarta, aningaasaatigummi killeqarput!

Aningaasarmi pissaaneqarfiuvoq, assortoruminaassuseqarsinnaasumik, taamaattumik aamma avataaniit aningaasalersornerit pakkersimaarfigineqartariaqartut Partii Naleqqamiit isumaqarpugut, soorlu nunat allat sapinngisartik tamaat atorlugu aamma taamaasiortut, taamaakkaluartorli ilaatigut mattutivissorneqarsinnaanngilaq avataaniit aningaasalersuisoqarnissaa, sualummik maannakku aningaasaqarnerput eqqarsaatigissagaanni.

Nunarput annertusiartuinnartumik nunarsuamioqatitsinnik soqutigineqaleraluttuinnarpoq, tamannalu aamma uagutsinnut iluaqutinngortittariaqarparput, tassami avataaniit aningaasaleerusuttunut piumasaqarnitsigut qularinngilara aningaasaqarnikkut inissisimanitta patajaallisarnissaanut aqputaalluarsinnaasoq, uagut nammineqqinnaaq apeqqutaaginnarparput.

Qanga pisarnertuut uukapaasiaaterujuussuuguut imaluunniit uagutsinnut iluaqutissanngortissavarpuut? Unalu Justus Hansenip siunnersuutaa Partii Naleqqamiit siunnersuutaasinnaasut orniginannginnerpaat ilaattut taarusupparput, oqaluttuarisaanerup ajornanngittumik tamanna uppernarsarsinnaavaa.

Allareerpugut, nunarput annertusiartuinnartumik soqutigineqaleriartorpoq, nunarsuarmilu aningaasaqarnikkut inissisimasut pissaaneqarnerpaat siuttui ukiuni kingullerni tullerriaatiinnarlutik

tikillattaalernikuupput, aamma atsioqatigiinnermik kinguneqartartumik. Taakkulu silatusaartumik maluginiagassatta ilagilluinnarpaat.

Ukiorpaaluit qaangiupput EU-mi qaffasinnerpaap tullia Antonio Tajani maaniikkami, taamanilu Naalackersuisuni siulittasoq Kuupik Kleist LOI-mik atsioqatigiiffigalugu. Isumaqatigiissummi tassani siornatigut oqaatsit siunertalluuniit takusimangisaannakkagut pingaaruteqarluinnartumik uagut kalaallit inuiaat qinikkallu silatusaarluinnartumik maluginiartariaqarpagut, tassami pingaarutilimmik ilaatigut siunertat imaattut atsioqatigiiffigineqarmata – WIN/WIN situation – kalaallisuunngorlugu imatut nutserneqarsinnaasoq, illuatungeriit pissarsiaqarfigilluakkaminnik angusaq/killiffik, ila qanga siusinnerusukkut taama oqaasertalinnik atsiortoqarnikuugami?

Qanittukkullu tulorutsit (franskit) nunanut allanut Ministeria Laurent Fabius maaniinnermini siunertat taakkorpiaat tunngavigalugit aamma uppersisillugit ammaassivoq.

Taamaattumik Danmarkimut ulloq manna tikillugu imminut taamaallaat iluaqutaasussanik nunarput pillugu iliuuseqarniarsariinnaavissumut sammivallaarnerujussuarput unitsittariaqarparput nunarsuarmioqatitsinnilu uagut AAMMA inuiaat kalaallit iluanaaqataalluta isumaqatigiissusiorusussinnaasunik suleqateqarluta aallartinniarta. Taamaasiorutta aatsaat nunarput ilumoortumik kiffartuutissavarput, makku ikkattumik eqqarsarnerit qimallugit.

Nunarput inuilu pillugit sulisa, Danmarkimut iluaqusersornerujussuarput tassunga killeqartariaqalerpoq, unalu oqallisissiaq Danmarkimuunnaraasiit iluaqusersuisussaq sianiinaarinninniarnuvoq, oqaaserlu killuussineq sakkortuallaaqimmat uani atunngiluatsiaannassuarput Partii Naleqqamiit.

Namminersulivinniarta tassa! Danmarki iluaqusersorunnaarlugu uagulli nunarput nammineq iluaqutigilerniartigu, nunasiaaruusaarneq naaggaarparput, allugiartorfittut atorneqarnerput naaggaarujussuarparput!

TASSA!

Qujanaq.